

5 / 2012

Kámenký občasník č. 12

Obec Kámen,
místní části Kámen, Nížká Lhota, Nový Dvůr

Slovo starosty

Fotografii hradu už jsme měli na titulní straně mnohokrát. Jako pozadí za dvěma krasavicemi je to ale poprvé.

Víte co znamená ta 12 nahoře v titulku? Že při pravidelné frekvenci našeho dvouměsíčníku jsme právě v polovině vládnutí. Tady bych se rád zeptal občanů, co by se v práci zastupitelstva mělo v druhé polovině zlepšit. Náměty nám můžete i anonymně vhodit do schránky.

Co se děje v obci

- Děje se toho hodně a o všem se dočtete v dalších příspěvcích a ve výpisech ze zasedání obecního zastupitelstva. Proto je tentokrát také více textu a méně barvy.
- Dílčí kontrola hospodaření za r. 2012 dopadla dobře, auditori z Krajského úřadu měli jen několik slovních doporučení, paní účetní opět obstála na výbornou.
- Před uzávěrkou se konala veřejná schůze k novému územnímu plánu. Zúčastnilo se jí 6 zastupitelů, 13 občanů a zhotovitel ÚP Ing. arch. Maryška. Ten vysvětlil, proč se musí dělat nový ÚP, a požádal obec o součinnost. Nový ÚP by mohl být hotov do konce roku 2013.

Josef Dvořák – Před koncem roku

Milovými kroky se blíží konec roku, což pro nás obecní zastupitele znamená několik úkolů, které chceme ještě splnit. Jedná se v první řadě o dokončení dvou dotačních programů, konkrétně o „Úpravy veřejných prostranství“ a opravu kapličky v Nízké Lhotě. Obě akce jsou již v plném proudu a snad nic nebude bránit jejich zdárné realizaci.

Jediná věc, která nás trápí v souvislosti s úpravami veřejných prostranství je, že nám někteří občané navázejí do klidové zóny odpad (jablka a suť). Proto bych je chtěl touto cestou požádat, aby z tohoto hezkého místa nedělali skládku odpadu.

Dalším naším úkolem je výstavba přístřešku u hasičské zbrojnice, který bude sloužit jako garáž pro obecní traktor a pick-up. K realizaci této stavby ještě potřebujeme vyjádření stavebního úřadu. Ještě máme v plánu udělat přívod vody a odpady v hasičské zbrojnici, které zlepší hygienické podmínky v přilehlé klubovně. Pokud bude slušné počasí, provede ještě Jarda Škrleta opravu vodojemu ve Vintířově. To jsou v kostce hlavní práce které chceme do konce roku dokončit a snad nám bude přát počasí, abychom je zdárně splnili.

Výběr ze zápisu z 24. zasedání zastupitelstva obce dne 13. 9. 2012

Přítomno 6 zastupitelů (omluven Pavel Podsklan), host Josef Roubík

Ad 3. Kontrola závěrů 23. ZZO:

- *Stavba haly VOD schválena stavebním úřadem města Pacov*
- *Úpravy ploch firmou Swietelsky – splněno*

Ad 4. Starosta seznámil ZO s dopisem ředitelky MŠ Kámen Dagmar Melicharové,

ZO schválilo: a) nákup čtyř lehátek pro MŠ Kámen,

b) jmenování paní Dagmar Melicharové do funkce ředitelky MŠ Kámen na dobu určitou od 1. 8. 2012 do 31. 7. 2018 a uložilo starostovi obce sepsat jmenovací listinu,

c) čtvrtletní odměnu ředitelce MŠ Kámen dle návrhu

Ad 5. Starosta obce přednesl a ZO schválilo zprávu o přípravě voleb do krajských zastupitelstev ve dnech 12. – 13. října 2012. V obci byl zřízen jeden volební okrsek v budově OÚ a jmenována volební komise

Ad 6. Starosta obce informoval o podmínkách zadání územního plánu. Součástí žádosti o dotaci na zpracování ÚP je návrh smlouvy s architektem.

Usnesení: ZO schválilo zadání ÚP podle upraveného návrhu ze dne 6. 8. 2012 a uložilo starostovi obce učinit potřebné kroky k vypracování zadání ÚPO.

Ad 7. Starosta obce informoval o realizaci projektu Úpravy veřejných prostranství v obci Kámen. Na základě předložených návrhů byla uzavřena smlouva s firmou AGOS Pelhřimov na provedení prací projektu.

Usnesení: ZO vzalo na vědomí informaci starosty.

Ad 8) V souladu s § 34 zákona č. 128/2000 Sb. O obcích starosta navrhl a ZO schválilo podat žádost na udělení znaku a praporu obci Kámen Podvýboru pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny České republiky. Zastupitel Jan Tomášek předložil návrh znaku a praporu obce.

Usnesení: ZO uložilo zastupiteli Janu Tomáškovi zajistit výtvarné provedení znaku a praporu obce Kámen ve spolupráci s vybraným profesionálním výtvarníkem.

Ad 9) Starosta obce podal informaci o vyhotovení nájemní smlouvy na rybník v místní části Nížká Lhota s panem Miloslavem Daňkem z Kámen, a to na dobu 10 let. Smlouvu připravil zástupce starosty Josef Dvořák.

Usnesení: ZO schválilo návrh nájemní smlouvy s panem Miloslavem Daňkem

Ad 10) Starosta obce podal informaci o geoportálu, který realizuje firma Geosense pro webové stránky obce Kámen – ortofotomapa obce je doplněna o katastrální mapu obce a mapu inženýrských sítí v obci. Starosta obce rovněž informoval o zpoplatnění této služby.

Usnesení: ZO schválilo uzavření smlouvy s firmou Geosense dle předloženého návrhu.

Ad 11) Starosta obce podal informaci o zprávě vedení Jednoty Kamenice n. L. o výsledku hospodaření prodejny COOP v Kámeně za 1. pololetí 2012. Výsledky jsou podle této zprávy stále neuspokojující.

Usnesení: ZO vzalo zprávu vedení Jednoty Kamenice n. L. na vědomí

Ad 12) Starosta obce podal zprávu o geologických pracích v souvislosti s přípravou stavby silničního obchvatu obce Kámen.

Usnesení: ZO vzalo zprávu starosty o chystaném geologickém průzkumu na vědomí.

Ad 13) Starosta obce informoval o dopisu Sdružení místních samospráv ČR. Dne 21. 12. 2011 podepsal prezident republiky novelu zákona o novém rozpočtovém určení daní, podle které by měly menší obce získat větší příjem do svého rozpočtu z vybraných daní.

Usnesení: ZO vzalo zprávu starosty na vědomí.

Ad 14) Různé:

a) starosta obce podal informaci o stavbě chodníku do objektu VOD Kámen a oplocení pozemku u hasičské zbrojnice v Kámeně p. Jaroslavem Škrletou.

b) Starosta obce podal informaci o realizaci projektu studně v místní části Nový Dvůr a o zpracování žádosti o finanční dotaci na tento projekt.

c) Zahájení prací na opravě kapličky v místní části Nížká Lhota firmou Pučálek Dobrá Voda v nejbližších dnech.

d) Starosta obce předložil návrh účetní obce o rozpočtové změně ke dni 25. 8. 2012.

Usnesení: ZO schválilo rozpočtovou změnu ke dni 25. 8. 2012

Výběr ze zápisu z 25. zasedání zastupitelstva obce dne 11. 10. 2012

Prítomno 5 zastupitelů, omluveni Jan Tomášek a Mioslav Daněk, host Josef Roubík

Ad 3. Kontrola závěrů 24. ZZO:

- *jmenování ředitelky – splněno*
- *územní plán – podepsána smlouva s arch. Maryškou, žádost o dotaci podána*
- *znak a prapor – zadáno výtvarníkovi p.Kubíkovi, poté bude poslána žádost parlamentu ČR*
- *rybník N.Lhota – splněno*
- *geoportál obce, firma Geosense doplnila další část této služby*
- *studna N.Dvůr – žádost bude podána v listopadu, realizace 2013*
- *hospodaření – kontrola proběhne 15 .10. 2012*

Ad 4) Starosta předložil návrh účetní obce o rozpočtové změně ke dni 25. 9. 2012.

Usnesení: ZO schválilo rozpočtovou změnu ke dni 25. 9. 2012.

Ad 5) Zprávu o volbách do zastupitelstva Kraje Vysočina přednesla zastupitelka obce a současně předsedkyně volební komise pí Hana Markvartová. Konstatovala, že vše je připraveno pro zdárný průběh voleb.

Ad 6) Starosta podal zprávu o průběhu prací na kapliče v N. Lhotě. Práce probíhají podle harmonogramu, pouze bude nutné odstranit nebezpečné větve z okolních stromů před opravou střechy. Provede firma Sejk.

Ad 7) Starosta podal zprávu o průběhu prací na akci úpravy veřejných prostranství. Probíhají práce na stavbě schodů z parkoviště na přechod, na bezbariérovém přístupu na poštu a obecní úřad, frézování pařezů a přípravné práce v klidové zóně. Posledně jmenované práce ztěžuje přístup některých občanů, kteří tento prostor dále považují za skládku stavebního i jiného (shnilá jablka) odpadu.

Ad 8) Starosta obce a zastupitel Pavel Podsklan podali zprávu o přípravě stavby přístřešku a přívodu vody a kanalizace k hasičské zbrojnici. Pavel Podsklan vypracoval studii na přístřešek pro traktor a Pick-up, kterou starosta předá stavebnímu úřadu v Pacově ke schválení. S přívodem vody a odpadem se čeká, až se uvolní kapacita firmy VODAK Pacov.

Ad 9) Starosta obce podal informaci o práci na chodníku pro členy VOD Kámen. Chodník se již může používat, ale je upraven tak, aby mohl přes zimu sednout a na jeře 2013 bude kompletně dokončen. Práci provedli Jaroslav Škrleta, Pavel Podsklan st. a Pavel Podsklan ml.

Ad 10a) Podle nové legislativy bude nutné vydat novou obecní vyhlášku o odpadech.

Usnesení: ZO ukládá starostovi připravit návrh nové vyhlášky o odpadech tak, aby mohla být schválena k 1. 1. 2013.

Ad 10b) Místostarosta Josef Dvořák informoval ZO o stavu domu čp. 49, u kterého majitel vyboural část zdi, která bezprostředně ohrožovala obyvatele obce, ale i zbývající část objektu začíná být nebezpečná.

Usnesení: ZO rozhodlo, že se k tomuto problému vrátí na jaře 2013.

Ad 10c) Starosta připomněl, že obec získala za výhodných podmínek možnost zakoupit občanům vstupenky do Národního divadla nebo jiných pražských divadel do konce r. 2012. Bylo by škoda tuto nabídku nevyužít.

Usnesení: ZO uložilo předsedkyni kulturní komise pí Jaroslavě Příbylové připravit návrh představení.

Ad 10d) Starosta přečetl žádost p. Martina Jaroše o finanční příspěvek hokejovému spolku Kámen na uhrazení nájemného za hokejovou halu.

Usnesení: ZO schválilo příspěvek hokejistům.

Ad 10e) Starosta přečetl žádost p. Jaroslava Mareše o finanční příspěvek SDH Kámen na vyčištění hasičské nádrže a části kanalizace.

Usnesení: ZO schválilo příspěvek hasičům.

Ad 10f) Starosta informoval o schválení sloučení územního a stavebního řízení pro přestavbu garáže na rodinný dům p. Petra Kunsta.

Ad 10g) ZO vyslechlo zprávu starosty o jednáních k rekonstrukci kostela (kaple) z prostředků norských fondů.

Helena Králová - Volby do zastupitelstva kraje Vysočina v obci Kámen

V polovině října, 12.-13.10.2012, se uskutečnily volby do zastupitelstev krajů, v našem případě do zastupitelstva kraje Vysočina. V tomto článku bych Vám ráda přinesla pár informací o těchto nejnovějších volbách, ale i o těch předchozích do zastupitelstva kraje Vysočina.

Volební účast v naší obci byla jako tradičně poměrně vysoká, voleb se zúčastnilo krásně kulatých 100 voličů, což je téměř 45 % všech kámenických voličů. Ve srovnání s předchozími volbami naše účast roste. Zatímco v roce 2000 přišlo k volební urně v Kámeně 36 % voličů, v následujících volbách do krajských zastupitelstev to bylo 37 %, za další čtyři roky již 40 % a letos tedy 45 %.

Ještě bych se krátce zastavila u mylné informace, která byla zveřejněna v Pelhřimovském deníku 27.9.2012. Redaktor zde chybně uvedl, že Kámen na Pacovsku měl v krajských volbách v letech 2000 a 2004 rekordně nízkou účast – pod 18 procent. To však nebyl náš Kámen, ale naši jmenovci v obci Kámen v okrese Havlíčkův Brod.

Letos jsme si mohli vybírat z 18 různých politických stran, hnutí a koalic, z toho v Kámeně dostalo celkem 13 těchto stran alespoň jeden hlas. Podrobné výsledky zveřejnil pan starosta na úřední desce i na internetu, proto bych jen zmínila ty, které získaly nejvíce hlasů. Zároveň uvádím srovnání s výsledky voleb v celém kraji Vysočina.

V Kámeně jednoznačně zvítězila Česká strana sociálně demokratická s 32,3 % platných hlasů (v celém kraji získala 39,3 %). S velkým odstupem na druhém místě skončila koalice Pro Vysočinu, kterou tvoří SNK Evropská demokraté a Nestránici, této koalici dalo v Kámeně svůj hlas 16 % voličů (vedle toho v kraji získala 6,4 % hlasů). Na třetím místě se v Kámeně umístila Komunistická strana Čech a Moravy s 13 % hlasů (v kraji byla na 2. místě s 19,6 % hlasů). Následovala Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová s 10 % hlasů (v kraji obdržela 12,3 % hlasů). Do krajského zastupitelstva se ještě dostala koalice TOP 09 a Starostové pro Vysočinu, kterou tvoří TOP 09 a Starostové a nezávislí. V Kámeně

obdržela 9 % hlasů, pro srovnání – v kraji získala jen 5 % hlasů. Pro Občanskou demokratickou stranu hlasovalo v Kámeně 8 % voličů (v kraji obdrželi 10,3 % hlasů). Pokud by se volilo pouze v obci Kámen, tak by se do zastupitelstva kraje dostaly stejné strany, jen by se lišil počet křesel pro jednotlivé strany. Shrnu, kolik mandátů (křesel) tedy po letošních volbách v krajském zastupitelstvu jednotlivé strany získaly: ČSSD 17, KSČM 11, KDU-ČSL 7, ODS 5, Pro Vysočinu 3, TOP 09 a Star. 2.

Výsledky voleb **v obci Kámen** - podíl platných hlasů pro nejvýznamnější strany v jednotlivých volbách do zastupitelstva kraje Vysočina

Název strany	platné hlasy v %			
	2000	2004	2008	2012
ČSSD	5,00	12,19	48,23	32,32
Pro Vysočinu *	33,75	18,29	2,35	16,16
KSČM	6,25	14,63	9,41	13,13
KDU-ČSL *	17,50	10,97	10,58	10,10
TOP 09 a Star.pro Vys.	-	-	-	9,09
ODS	30,00	35,36	20,00	8,08

Výsledky voleb **v kraji Vysočina** - podíl platných hlasů pro nejvýznamnější strany v jednotlivých volbách do zastupitelstva kraje Vysočina

Název strany	platné hlasy v %			
	2000	2004	2008	2012
ČSSD	11,47	13,28	39,87	29,26
Pro Vysočinu *	12,93	7,13	3,79	6,38
KSČM	20,00	20,97	15,72	19,57
KDU-ČSL *	25,46	20,50	10,81	12,33
TOP 09 a Star.pro Vys.	-	-	-	5,05
ODS	18,85	29,47	21,01	10,29

* vysvětlivky uvedeny v textu článku

Přidávám tabulky s výsledky voleb do zastupitelstva kraje Vysočina v předchozích letech. V první tabulce jsou výsledky za obec Kámen, v té druhé pak za celý kraj Vysočina. Jsou zde uvedeny strany, které se v letošních volbách dostaly do zastupitelstva, v pořadí podle výsledků v Kámeně. Žádná jiná, než které jsou zde uvedeny se ještě nikdy do našeho krajského zastupitelstva nedostala. V tabulce za Kámen si všimněte výrazného nárůstu příznivců ČSSD, ohromného úbytku voličů ODS a relativně stabilního počtu voličů KSČM a KDU-ČSL.

K uvedeným tabulkám doplňuji, že v roce 2000 kandidovala KDU-ČSL jako Čtyřkoalice ve spojení s ODA, DEU a US, výsledky uvedené v roce 2000 jsou tedy za tuto Čtyřkoalici. Koalice Pro Vysočinu je nový název, ale jelikož se jedná o koalici SNK-ED s Neustraníky, dovolila jsem si v tabulce uvést výsledky pro předchozí roky za tato uskupení: r.2000 Sdružení nezávislých kandidátů, r.2004 SNK sdružení nezávislých, r.2008 SNK Evropští demokraté. Pokud neexistuje spojitost s některou z těchto v minulosti kandidujících stran, či pouze malá, omlouvám se za chybu či nepřesnost.

Veškerá data jsem čerpala z údajů ČSÚ, konkrétně z internetových stránek www.volby.cz, kde můžete nalézt veškeré další informace k nejenom krajským, ale ke všem v minulosti konaným volbám i za jednotlivé obce a okrsky.

Marian Bílý - Národní výstava strakatého skotu (*zkráceno*)

Dne 6.9. 2012 se konala národní výstava strakatého skotu v Radešinské Svatce. Na výstavě se shromáždilo 97 ks dojnic českého strakatého plemene z více jak třiceti špičkových chovů z celé ČR. Cílem celé akce bylo vybrat tu nejlepší a nejkrásnější dojnici pro rok 2012.

Rozhodčí se zaměřili na to, jak vystavovaná zvířata splňují požadavky na kombinovaný užitkový typ se zvýrazněnými znaky mléčné užitkovosti, rámce, dobré osvalení, harmonický zevnějšek i pohyb. Dojnice byly rozděleny do skupin podle pořadí laktace. A jednotlivé vítězky se na závěr utkaly o titul šampionky pro rok 2012.

Z našeho podniku jsme vezli dvě dojnice z VKK Věžná. Před výstavou jsme museli zvířata naučit pořádně chodit, abychom na výstavišti neudělali ostudu. Dojnice jsme museli také ostříhat a oholit, aby vynikly jejich přednosti (osvalení, mléčné žíly atd.). Před samotnou výstavou jsme absolvovali focení našich krav s Miss Agro 2012 Lenkou Stančecovou. Na focení musely být krásy řádně umyté a načesané. Za perfektní práci chci poděkovat paní Švecové a paní Másilkové, které obě krásy parádně nablýskaly.

A jak si naše kravičky vedly na národní výstavě? Po oficiálním zahájení mohla začít největší výstava skotu v ČR. Naše první dojnice šla ve skupině, kde bylo celkem 28 ks krav na druhé laktaci, tato skupina byla dále rozdělena do tří kol a vítězky se utkaly o nejkrásnější krávu na druhé laktaci. Naše dojnice vyhrála suverénně svoje základní kolo a následně i finále krav na druhé laktaci. To byl pro nás veliký úspěch. Společně s předsedou jsme hrdě přebrali vítězný pohár. A to jsme ještě netušili co nás čeká dál. Po spoustě gratulací jsme ani nestačili uklidit trofej a už jsme se šli podívat, jak si povede naše druhá kráva, která soutěžila mezi nejstaršími plemenicemi. A co nás čekalo? Opět jasné první místo! Znovu jsme šli pro pohár pro vítězku nejstarších krav a návštěvníci kolem kolbiště uznale obdivovali krásu dojnic z VOD Kámen.

Dalším vyhlášením bylo předání ceny nejlepšímu vodiči celé výstavy. I v této soutěži naše družstvo zabodovalo. Ondra Mojžíš získal titul pro nejlepšího vodiče výstavy! A to byl na výstavě poprvé v životě. Za perfektní předvedení a prezentaci

našich dojnic, tímto Ondrovi moc děkuji.

Před vlastním vyhlášením šampionky byla vyhlášena cena pro Miss sympatie. Tuto cenu získala naše starší dojnice, která byla už na páté laktaci. Opět jsme šli do kolbiště přebrat další pohár. To už spousta lidí nevěřičně kroutila hlavami, aby nějaký chovatel na národní výstavě vyhrál tolik cen, to se ještě nikdy nikomu nepodařilo!

Zlatým hřebem celé výstavy bylo vyhlášení šampionky a národní vítězky českého strakatého plemene 2012. Do závěrečného kola postoupily čtyři krávy a z toho dvě byly z VOD Kámen. Mezi nejlepšími plemenicemi z každé kategorie zvítězila a šampionkou výstavy se stala dojnice na druhé laktaci 340537/961 z VOD KÁMEN! Po zaznění písně od skupiny Queen pro naši šampionku, jsme dostali obrovský zvon a mohli jsme na něj pořádně zazvonit na znamení, že nejkrásnější krávy se chovají v podniku VOD Kámen. Následovalo závěrečné defilé nejkrásnější české straky, spousta focení, rozhovory do televizi a nekonečně mnoho gratulací od politiků, organizátorů a především všech chovatelů, kteří na výstavě byli.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kteří se na tomto úspěchu podíleli a jsem moc rád, že jsme mohli náš podnik zviditelnit před celou ČR .

Jan Tomášek - Vo kamenckým kartáčníkovi

(Zapsal foneticky nářečím z okolí Kámena Stanislav Čížek; převzato doslova z Vlastivědného sborníku českého jihovýchodu IV/1925-1926)

Každou sobotu v zimně derou žencký večír v některým čísle peří. Při tom si vypravujou všelijaký příhody a nejčastějce si povídají vo strašidlech. Stará Krejčka vypravovala vloni vo kamenckým kartáčníkovi, že šel jednou v mladejch letech ze Zlátenky do Kamena. Dyž přišel proti Černýmu mlejnu, co je ten lesíček, přilítla k němu najednou černá svině, podrazila mu nohy a rajtovala s ním vokolo mlejna. Aš dyš se kartáčník roskřík, schodila ho dolu a ta tam. Kartáčník prej přišel domu málo živej.

Jednou v neděli seděli sousedi v Dobrej Vůdě v hospodě a kartáčník se tam akorát trefil. Tak se ho ptali, jak to s tou sviní vlastně bylo. Kartáčník povídal, že to nejni žádná pravda, že to bylo jináč. Šel prej jednou v noci s Kamena do Černýho mlejna. Měl tam známost. Dyš šel vocuď nachomejtlo se mu něco černýho na cestě. Přetáh to holí a v tom se na něj sesypaly rány jako krupobití. Votkuť padaly, neví, protože byla tma jako v pytli. Víc neví, než že se probral a byl pod samým Kamenem a potom to pár dní vodležel.

Von byl v těch letech náramej silák a u každý muziky se pral. Nebyla v něm zkrátka jedna žíla dobrá. Dyš ho chasníci nemohli jináč zmocť, vyvarťovali ho, dyš šel za holkou a stloukli ho až zvoťal besebe. Pak asi dostali strach a vodnesli ho ke vsi, aby ho tam spíš někdo našel.

A tak je to ze všema strašidlama. Něco se dycky přitrefí, žencký k tomu hromadu přidají, udělají s toho kronyku a vo dračkách se s tím děseji. Potom se bojeji jít potmě domu a viději strašidlo za každým rohem.

Miloslav Daněk - Pár slov o přírodě Kámenska 4

Posledně jsem tu vyprávěl o pavoucích, čímž jsem si asi moc příznivců nezískal, i když to byli pavouci z hradního sklepa. Většina lidí prostě považuje tyto osminohé tvory za ohavné. Abych to tedy trochu vylepšil, budu dnes psát pro změnu o někom, kdo naopak lidem symbolizuje krásu a něhu - o motýlech.

Motýli patří všeobecně k živočichům, kterých v naší krajině ubývá. Nejen co do druhů, ale i do počtu jedinců. Snad jen bělásek zelný, případně domácí mol šatní jsou dosud hojní. Některé jiné druhy jsou na tom už tak, že byly zařazeny do Červeného seznamu ohrožených živočichů a že na ně pamatuje i zákon. Víc než pětatřicet druhů motýlů dnes patří mezi zvláště chráněné živočichy.

Tady u nás se můžeme při troše štěstí a pozornosti setkat se dvěma z nich. S poměrně populárním otakárkem fenyklovým, honosícím se dlouhou ostruhou na zadních křídlech a s méně známým batolcem duhovým.

Otakárky potkáme nejspíš za slunečného letního poledne někde v polích na stráni. Občas je vídám třeba na Borkově nebo na Práškovech směrem k Nesvačilům. Poletují rychle a často usedají. A nyní tu na tyto černožluté krasavce něco prozradím. Jejich zelené, černě pruhané housenky s oranžovými skvrnami, si našly způsob obrany, kterým připomínají tchoře. V nebezpečí vysunují z přední části těla jakousi masitou vidličku – osmaterium, vylučující páchnoucí výměšek.

Batolec duhový je, na rozdíl od otakárka, spíš obyvatelem lesů a vlhkých údolí. Každé léto mi pravidelně zalétá až před dům v Novém Dvoře. Je to poměrně velký motýl, který se před vámi potácivě vznese a na první pohled vypadá dost fádně, je hnědý s několika bílými skvrnami. Teprve, když na něj dopadne světlo poznáte, proč má druhové jméno duhový. Lesk jeho křídel přechází od původní hnědé přes zářivě fialovou, až po kovově modrou. Však se také ve starších přírodopisech jmenoval barvoměnka. A když už jsem tu žaloval na otakárka, vyzradím něco i na batolce. Motýl vyhledává s oblibou čerstvý koňský trus a spolehlivě jej lze přilákat na dobře vyzrálý romadúr.

Ano, příroda nás nikdy nepřestane znovu a znovu udivovat celou řadou nečekaných reakcí a paradoxů. Vážme si toho, že tady, v okolí Kámena, můžeme ještě stále potkávat alespoň některá z jejích dětí a žasnout nebo se třeba i usmívat nad jejich po tisíciletí utvářenými zvyky.

Karel Pinkas - Borovice osinatá

V červnovém čísle byl v článku M. Daňka o přírodě Kámenska zmíněn památný Kámský cypřišek, rostoucí v zahradě před hradem. Dnes si přiblížíme další přírodní zajímavost - dřevinu, rostoucí poblíž zmíněného cypřišku. Jde o borovici, která nese latinský název *Pinus aristata*, česky jí říkáme borovice osinatá.

Na první pohled většine z nás připomíná horskou kleč. Je to buď pomalu a nerovnoměrně rostoucí malý strom, často vícekmenný, nebo statný keř. Jeho větve jsou hadovité, prakticky po celé délce hustě porostlé zelenými jehlicemi, dlouhými do

5 cm. Na rozdíl od kleče, rostou jehlice borovice osinaté ve svazcích po 5, výjimečně po 4. Vždy je zdobí bělavé kapky vyloučené pryskyřice.

Šišky jsou u tohoto druhu vejcovité, vysoké asi 4 - 9 cm, v mládí jsou obvykle zbarvené do modra. Jejich důležitým znakem je, že štítky semenných šupin jsou ukončeny osinou, dlouhou téměř centimetr. Zde máme původ názvu tohoto druhu v jazyce latinském, českém, anglickém (bristlecone pine) a dalších.

Domovinou borovice osinaté je jihozápadní část USA, konkrétně jižní oblasti Skalnatých hor. Vyhovují jí suché horské svahy a stejně jako naše kleč roste na horním okraji lesa. V jejím případě to ovšem znamená výšky od 2500 do 3700 m n.m..

Borovice osinatá je vysazována i u nás. V minulosti velmi zřídka, v poslední době se ale stále častěji objevuje v parcích, veřejných i soukromých zahradách. Vedlejšími důvody jsou její pomalý růst a

velká odolnost vůči nepříznivým klimatickým podmínkám. Především to však je zajímavá kuriozita. V její vlasti totiž mnoho exemplářů tohoto druhu dosahuje velmi vysokého stáří, nejvyššího nejen mezi dřevinami, ale mezi živými organismy vůbec.

Velmi vysokého věku dosahují zejména jedinci rostoucí v Bílých horách (White Mountains) na rozhraní států Kalifornie a Nevada. Někteří z nich žijí na zeměkouli přes 4000 let. Věk nejstaršího z nich, pojmenovaného Metuzalém, je odhadován na 4750 let. Někteří dendrologové prosazují dokonce pro seskupení takovýto letitých borovic samostatný název: *Pinus longeva* – borovice dlouhověká.

Bylo by zajímavé zjistit, kdy byl vysazen exemplář rostoucí v parku. Odhadnout jeho stáří se autor tohoto článku neodvažuje.

Národní divadlo,

Státní opera, Stavovské divadlo, Nová scéna, Divadlo Kolowrat – ve všech těchto divadlech můžete do konce roku navštívit představení za poloviční cenu. Nabídka bohatá, při jednotném výběru obec uhradí autobus, jednotlivě se může každý dopravit po vlastní ose. Další informace na úřední desce.

31. 10. 2012 - František Hofman, Josef Dvořák, Helena Králová, Marian Bílý, Miloslav Daněk, Karel Pinkas, foto Marian Bílý, Karel Pinkas, František Hofman

Obec Kámen, 394 13 Kámen 2, <http://www.obeckamen.cz>, info@obeckamen.cz